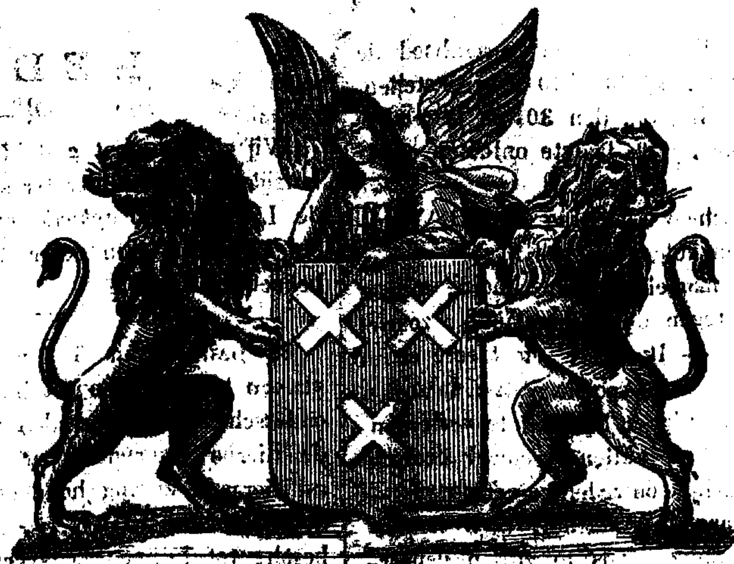


N°. 3.



BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 8 JANUARIJ

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur van 's Rijks Belastingen alhier, van den 3 Januarij jl. n°. 3.

Brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat het voljaars- en drie kwartaals- aanvullings Kohier voor de Belasting op het Personeel over het loopende dienstjaar 1851/52, beide door den Heer Staatsraad Commissaris des Konings in deze Provincie, op den 10 December 1851 zijn executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger ter invordering zijn overgegeven.

Wordende alzoo een iegelijk aangemaand, zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden, en in dorso van het aanslag-biljet uitgedrukten termijn te voldoen.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 7. Januarij 1852.

C. PELS RIJCKEN, vt. L. B.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS, DER GEMEENTE *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur van 's Rijks Belastingen alhier, van den 3 Januarij 1852 n°. 3.

Brengen bij deze ter kennisse der Ingezetenen, dat het drie kwartaals-aanvullings Kohier der Patenten, over het dienstjaar 1851/52, op den 12 December jl. door den Heer Staatsraad Commissaris des Konings in deze Provincie, is executoir verklaard, en heden aan den Heer Ontvanger ter invordering is uitgereikt.

BREDA, den 7. Januarij 1852.

C. PELS RIJCKEN, vt. L. B.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den Januarij.

In het berigt, hetwelk de *Moniteur* ontleent het op den 1sten dezer, bij de afkondiging van het resultaat der volksstemming, in de hoofdkerk te Parijs gezongen *Te Deum* geeft, merkt men de volgende zinsneden op: »Prins *Lodewijk Napoleon* gaf gedurende de plegtigheid de blijken van eene eenvoudige en waardige godsvrucht, waarvan het voorbeeld nooit meer dan thans noodig was. Met een tusschentijd van eene halve eeuw, den 18den Augustus 1802 en den 1sten Januarij 1852, hebben twee *Napoleon's*, getrouw aan de aloude zinspreuk onzer vaderen: *Gods werk door de Franschen* (Gesta Dei per Francos), de intrede van een nieuw en gewenscht tijdperk ingewijd door in Onze-Lieve-Vrouwe-kerk voor den God van *Clotilde* te komen nederknielen. In 1802 werd een *Te Deum* gezongen tot viering van de herrijzenis der Katholieke eeredienst; in 1852 geschiedt het om God te danken, dat Hij aan Frankrijk dien geest der wijsheid, welke de natiën behoudt, heeft ingeboezemd. Dit voorbeeld van eerbied van het staatshoofd voor de godsdienstplegtigheden, waartoe *Napoleon*, de eerste van dien naam, niet zonder moeite eenige zijner dapperste krijgsbevelhebbers konde brengen, heeft thans alleen lofspraak en bewondering ontmoet.«

Des avonds van den 1sten Januarij waren in de hoofdstad alle openbare gebouwen en pleinen geïllumineerd; doch de deelneming der particulieren aan dit vreugdeblijk was verre van algemeen, gelijk ook uit de berigten der gouvernements-bladen blijkt.

Zaturdag ll. heeft de prefect van het departement der Seine op het stadhuis van Parijs een prachtig feest gegeven ter eere der afgevaardigden die uit de departementen gezonden zijn om de plegtige afkondiging der volksstemming bij te wonen.

De President der republiek is bij het feest niet tegenwoordig geweest; zoo het heet uit hoofde van eene ligte ongesteldheid. Op het einde van het maal heeft de prefect van het Seine-departement een toast ingesteld: »Op de gezondheid van den President der republiek, op de bevestiging van het nieuwe gezag, dat door zeven millioenen stemmen ten tweede male tot beschikker van het lot der Franschen gemaakt wordt; op de vervulling der vurigste wenschen van *Lodewijk Napoleon*, den roem en den voorspoed van Frankrijk.« De minister van binnenlandsche zaken heeft hierop met eenige woorden geantwoord, en gezegd hoe getroffen hij was over de levendige toejuiching welke gezegde toast aan *Lodewijk Napoleon* gewijd, had verwekt, daar niemand beter wist dan hij hoezeer de Prins die verdiende. Niemand was beter dan hij in staat geweest 's Prinsen langdurig geduld, zijne zelfverloochening en eindelijk zijn moed en zijne toewijding aan 's lands heil te waarderen. — Nieuwe toejuichingen volgden op deze woorden.

— Heden onthaalt de President der republiek de afgevaardigden uit de departementen op een groot feest dat op de Tuileriën gegeven wordt.

— De *Moniteur* van Vrijdag bevat eene aankondiging dat het paleis der Tuilerien, voortaan het ambtelijk verblijf van den President zal zijn.

— De *Moniteur* van Zondag, behelst een besluit van den President, waarbij bepaald wordt, dat voortaan de muntstukken zullen geslagen worden met het beeld van den President op de voorzijde; aan de keerzijde zullen de woorden *République Française* in verheven letters worden gestempeld; het randschrift zal zijn *Dieu protège la France*.

— De gouvernementsbladen berigten dat allerwege in Frankrijk de kerkelijke plegtigheid tot viering der verkiezing van den 21sten December, met groote belangstelling van de zijde der bevolking en zonder eenige rustverstoring heeft plaats gehad.

— De gouvernements-organen deelen het volgende berigt mede: »De minister van buitenlandsche zaken heeft van den Russischen gezant een eigenhandigen brief van den Keizer aan Prins *Lodewijk Napoleon* ontvangen, die door den graaf *van Nesselrode* afgezonden en door den gezantschaps-secretaris *Balabine* te Parijs aangebragt is. In dezen brief wenscht de Keizer van Rusland den President der republiek geluk met de redding van de zaak der beschaving door den grooten slag van den 2den December.«

Eenige berigten zeggen, dat de President door buitengewone gezanten aan de groote mogendheden kennis van zijne nieuwe verkiezing zal geven; andere gewagen van een manifest, waarin de President aan de Europesche gouvernementen de verzekering zou willen geven dat de nieuwe in Frankrijk tot stand gekomen orde van zaken geen gevaar voor den algemeenen vrede medebrengt. Met meer zekerheid wordt gewaagd van eene dezer dagen door den Franschen minister van buitenlandsche zaken aan de Fransche gezanten bij de groote mogendheden toegezonden nota, die bestemd zou wezen om aan de vreemde hoven officieel te worden medegedeeld. In een van zeer goederhand afkomstig particulier berigt uit Parijs, wordt het volgende als de zakelijke inhoud dier nota opgegeven: »Het eerste gevolg van den door den President genomen kloeken maatregel, is geweest de verslagenheid en magteloosheid van de vijanden der maatschappelijke orde, een gevolg hetwelk als eene weldaad voor gansch Europa mag worden aangemerkt. Vervolgens heeft de volksstemming van den 20sten en 21sten December aan het gouvernement in Frankrijk de zoo lang ook buiten 's lands gewenschte bestendigheid en kracht gegeven, en een eind gemaakt aan instellingen wier gebreken algemeen erkend werden. Doch de regeringloosheid overwonnen en de kracht des staatsgezags hersteld hebbende, is het Fransche gouvernement evenwel niet gezind af te wijken van de waarheden, die Frankrijks staatkunde sedert eene halve eeuw hebben geleid, en van de beginselen, waaraan de burgermaatschappijen steeds hare beschaving zullen te danken hebben. De kracht die de President tegen de vijanden der orde heeft aan den dag gelegd, en de ontwikkeling der magt, welke Frankrijk in zich bevat, heeft hier en daar vrees doen ontstaan, dat het Fransche gouvernement door een of anderen onweerstaanbaren aandrang zoude worden medegesleept; doch daarvoor bestaat geen gevaar: juist omdat de President zich meester van de zaken gevoelt, zal hij zoowel binnen als buiten 's lands eene staatkunde blijven volgen, die krachtig maar tevens gematigd is.«

— Alhier is weder door den prefect van het departement eene kompagnie der nationale garde afgedankt. Het kolossale standbeeld der Vrijheid, hetwelk alhier in 1848 op het plein voor het Paleis Bourbon was opgerigt, is thans op last der overheid weggeruimd.

— In eenige departementen heeft de gewestelijke overheid last gegeven, om de nog aanwezige zoogenaamde vrijheidsboomen weg te ruimen, en het opschrift: *Vrijheid, gelijkheid, broederschap*, op de openbare gebouwen uit te wisschen.

— Verscheidene leden van de bergpartij der gewezen nationale vergadering, die nog in verzekerde bewaring werden gehouden, zijn op vrije voeten gesteld; daaronder bevindt zich de bekende *Greppo*.

— Een dagblad van Lyon deelt een dank-adres mede van den gemeenteraad van Mons, waarvan het opschrift luidt: *Aan Zijne Majesteit Monseigneur den President der Fransche republiek.*

— Zaturdag ll. heeft alhier de toewijzing bij openbare mededinging plaats gehad van de concessie der spoorweglinie van Lyon naar Avignon. De concessie is toegewezen aan eene maatschappij van bezitters van ijzer-

smelterijen, die het meest op het rijkssubsidie liet vallen en aanbod de [illegible] met eene bijdrage uit de schatkist van fr. 49.000,000 daar te stellen.

— De krijgsraad te Lyon heeft in zijne zitting van den 30sten December ll. zeven personen ter dood veroordeeld, die bij de laatste onlusten op de gendarmes hadden geschoten.

— Te Marseille heeft men eene demagogische vereeniging ontdekt. Wanneer men lid daarvan werd, legde men den volgenden eed af:

« Ik, zijn man, zweer, in naam van de martelaars der vrijheid, mijnen arm, ten allen tijde en op alle plaatsen, tegen de dwingelandij, zoowel staatkundige als godsdienstige, te wapenen. — Ik zweer, met eere en in opregtheid tot de bevordering der democratische en sociale wetten te zullen medewerken. — Ik zweer, mijnen broeders hulp en bijstand te verleenen, telkens als de omstandigheden zulks vereischen zullen, zoowel door de middelen mijner fortuin als door mijne natuurlijke en zedelijke vermogens. — Ik zweer, den dood te zullen toebrengen aan den verrader dien het lot mij aan zal wijzen. — Ik zweer, lijdelijk mijne chefs te zullen gehoorzamen, telkens als zij de in dezen eed omschreven beginselen volgen zullen. — Ik zweer, nooit iets te zullen zeggen of mededeelen van wat in den boezem des genootschaps gedaan of gezegd wordt, en ik wijd mij den schandelijksten dood toe, bijaldien ik ooit ontrouw aan mijnen eed worden mogt. — Ik zweer, mij van wapenen tot verdediging van de regten des volks te zullen voorzien. Ik zweer het driewerf!" Het formulier der opneming luidt dus: » Volgens de mij opgedragen magt doop ik u, van dit oogenblik af, als lid van den Berg."

— Geheel Parijs houdt zich bezig met het testament van Mevrouw *de la Riboissière*. Deze dame heeft aan de stad Parijs eene som van meer dan acht millioenen fr. vermaakt, onder bepaling dat de stad voor die som een hospitaal zal stichten.

— Het Spaansche regeringsblad van den 27. Dec. ll., behelst een koninklijk besluit, bepalende dat op staatskosten een spoorweg van Aranjuez naar Almanza zal worden aangelegd. De werkzaamheden tot daarstelling dezer linie zullen openlijk uitbesteed worden. De regering zal tot goedmaking van de kosten dezer onderneming, aandeelen rentende zes ten honderd jaarlijks met een per cent voor aflossing, uitgeven naar mate voor de betaling der uitgevoerde werken zal noodig zijn.

Bij een ander koninklijk besluit wordt de concessie der spoorweglinie van Alar naar Santander aan eene particuliere maatschappij bekrachtigd.

— Ter beurze waren heden (5 Januarij) genoteerd: 3 pCt. 70.75; 5 pCt. 102,60; Rom. L. 8?.

(Eene telegraphische depêche uit Parijs van Dingsdag morgen, berigt dat de *Moniteur* een dekreet behelst, waarbij concessie verleend wordt voor den spoorweg van Parijs naar Lyon aan de kompagnieschap *André*, *Baring*, Gebr. *Mollet*, *Rothschild*, huizen Parijs en Londen, welke kompagnieschap aan den staat zal moeten uitkeeren eene som van 110 millioenen fr.)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den Januarij.

In den nacht van 1 Januarij jl. ruim 12 ure, werd de openbare rust te Frankfort ernstig bedreigd door een volksoploop van meer dan duizend personen, die in de nabijheid van het paleis van den bondsdag een veel beteekenend gefluit en geschreeuw aanhieven. Zij werden echter weldra door de militaire magt met gevelde bajonet uiteen gedreven. Er zijn eenige personen gekwetst en andere in hechtenis genomen. Het schitterende feest dat de graaf *von Thun*, president van den bondsdag, aan deszelfs leden en aan het korps diplomatique gaf, werd hierdoor op geenerlei wijze gestoord.

— Volgens berigten van hier zou in de zitting der bondsvergadering van den 31sten ll. het lot der Duitsche vloot beslist, en besloten zijn de daartoe behoorende schepen te verkoopen, zoodat er voortaan geen bondgenootschappelijke vloot zou bestaan. Pruissen zou zich bereid verklaard hebben om nog gedurende vier weken voor het onderhoud der vloot te zorgen, en wel door betaling van zijn achterstallig aandeel in den laatsten omslag van 532,000 gulden, die van de onderscheiden bondstaten gevorderd is geworden.

— Men zegt dat in het tusschen Pruissen, namens het Tolverbond, en de Nederlanden gesloten handelsverdrag, hetwelk den laatsten der vorige maand bekrachtigd moet worden, onder anderen bepaald is, dat ten opzigte der [illegible] de tot het Tolverbond behoorende Staten op gelijken voet met de door Nederland meest begunstigde Natiën gesteld zijn. De Staten zullen, ten gevolge van het verdrag, de gelegenheid hebben een groot aantal artikelen veel goedkooper dan tot hiertoe te leveren, en een beter verzekerd en voordeeliger verkeer met de Nederlandsche Kolonien hebben.

— Een telegraphisch berigt uit Weenen van den 1sten dezer behelst het volgende:

« Heden zijn onderscheiden keizerlijke patenten openbaar gemaakt.

« De constitutie van 4 Maart 1849 en de destijds afgekondigde grondregten worden daarbij voor afgeschaft verklaard, en de grondslagen voor de toekomstige staatsregeling vastgesteld. De gemeente-inrigting zal in behoudenden geest, met inachtneming van alle overwegende belangen, gewijzigd worden. De regtspraak door gezworenen zal afgeschaft, maar de mondelinge behandeling der regtszaken behouden worden; een algemeen burgerlijk en strafwetboek zal allengs in alle kroonlanden worden ingevoerd; de oprigting van majoraten en fidei-commissen zal gemakkelijker gemaakt worden; de groote voormaals heerschappelijke grondeigendommen kunnen van het gemeenteverband losgemaakt worden. Aan de districtsbesturen en stadhouderschappen worden raadgevende commissien toegevoegd, waarvan de leden benoemd worden uit den erfelijken adel, de groote en kleine grondeigenaars en de industrielen."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Januarij.

Wij zijn in staat gesteld de mededeeling te kunnen doen, dat het Hoornmuzijkkorps van het alhier ter stede in garnizoen liggende 7de Reg. Inf. benevens de Liedertafel *Euphonia* en andere dilettanten, het voornemen koesteren om op den 21sten dezer maand, een Concert te geven ten voordeele der behoeftige klasse.

Bij besluit van 5 Januarij jl., n°. 7, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen tot burgerlijke leden en hunne plaatsvervangers in de onderscheiden militieraden voor de ligting der nationale militie van 1852, de hierna genoemde personen: in de provincie Noord-Brabant: in den militieraad, zitting houdende te 's Hertogenbosch, mr. *L. W. J. H. Verheijen*, lid der Staten, en *A. F. Mulders*, wethouder der stad 's Hertogenbosch; tot hunne plaatsvervangers: *A. C. van Lanschot*, lid der Staten, en *T. A. A. van Rijckevorsel*, lid van den raad der stad 's Hertogenbosch; in den militieraad, zitting houdende te Breda, *P. Gouverneur*, lid der Staten, en *J. A. van der Burgh*, lid van den raad der stad Breda; tot hunne plaatsvervangers: *C. W. Oomen*, lid der Staten, en mr. *C. Pels Rijcken*, lid van den raad der stad Breda; in den militieraad, zitting houdende te Eindhoven, *A. J. van Stekelenborg*, lid der Staten, en *M. van Bon*, burgemeester der stad Eindhoven; tot hunne plaatsvervangers: *H. de Wit*, lid der Staten, en *W. Huismans*, lid van den raad der stad Eindhoven.

— Bij Koninklijk besluit van den 30sten December 1851, n°. 1, is mr. *J. L. H. A.* baron *Gericke*, raad van legatie bij het gezantschap te Parijs, benoemd tot Hoogstdeszelfs buitengewonen gezant en gevolmagtigd minister bij het hof van België.

— Dezer dagen is van regeringswege afwijzend beschikt op het verzoek van den landbouwer *Lambertus Geurts*, te Rijkevoort, gemeente Beugen in Noordbrabant, om kwijtschelding van de boete van *f* 75, de kosten van *f* 2.44½, en de gevangenisstraf van zeven dagen, bij vonnis tegen hem, waartoe hij is veroordeeld wegens het bezigen van een ongekeurden hengst tot het dekken eener merrie, in strijd met het provinciale reglement op de paardenfokkerij.

— Z. M. heeft bij besluit van den 20sten December ll. bepaald, dat voortaan bij de troepen, dienstdoende in de West-Indië, geen officieren zullen worden benoemd of bevorderd, dan nadat zij hier te Lande daarvoor in allen deele bekwaam zullen zijn bevonden; zijnde daarbij tevens de regelen vastgesteld, volgens welke dat onderzoek zal plaats hebben.

— De vraag geopperd zijnde, of de militairen van Belgischen oorsprong, die, tijdens het met België in 1839 gesloten tractaat, in Nederlandsche active dienst waren, noodig hadden zich te doen naturaliseren, om, overeenkomstig het onlangs aangenomen beginsel, eventueel tot bevordering in aanmerking te kunnen komen, is daarop door de Regering ontkennend geantwoord, aangezien de hier bedoelde personen krachtens art. 4 der wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 4) beschouwd moeten worden te zijn Nederlanders.

— Het *Dagblad van 's Gravenhage* verklaart van goederhand te hebben vernomen, dat de benoeming, onlangs vermeld van den heer ds. *Buddingh*, tot inspecteur-generaal over de Protestantsche kerken en het schoolwezen in Nederlandsch-Indië niet heeft plaats gehad.

— De faculteit der wis- en natuurkundige wetenschappen aan de Leydsche Hoogeschool heeft aan den heer *J. Bosscha* Jr., kandidaat in de wis- en natuurkunde, de gouden medaille toegekend, wegens zijne ingezonden verhandeling op de vraag uit het vak der natuurkunde; en insgelijks de gouden medaille aan den heer *L. A. J. Burgersdijk*, kandidaat in de wis-, natuur- en geneeskunde, wegens de beantwoording van de vraag uit de dierkunde. De beide bekroonden zijn kweekelingen der Leydsche Hoogeschool.

— Uit Zierikzee meldt de Courant dier stad van den 2den dezer het volgende:

« De Nieuwejaarsdag nam voor deze stad een treurig einde. Iets wat hier, volgens ons geheugen, nog nimmer gebeurde, en, Gode zij dank, onder de zeldzaamheden behoort, greep hier heden plaats. In den winkel van den vuurwerkverkooper en smid *W. Paulussen*, in de Korte St. Janstraat, had eene ontploffing van kruid plaats, welke de vreeselijke gevolgen na zich sleepte, dat namelijk, dat het winkelhuis en de nevenstaande smidse instortten, en hen, die er in waren, onder het puin begroef, en eenige knapen, die zich daar met het afschieten van voetzoekers vermaakten, deerlijk kwetste, terwijl de gebouwen in den omtrek en aan de overzijde meerder of minder geleden hebben. De oorzaak daarvan schijnt te moeten worden toegeschreven aan [illegible] van een tot nog toe onbekende, die een brandenden voetzoeker in den winkel wierp, die juist op een openstaand vaatje met kruid nederkwam, deels aan de onvoorzigtigheid, van zulk een vaatje te hebben open laten staan, en geen veiliger bergplaats te hebben gegeven.

« Onbeschrijfelijk groot was de ontsteltenis, hartbrekend menig tooneel. Van onder het puin zijn dood opgehaald de vrouw des huizes, een 12jarige zoon van de bij hare ouders inwonende dochter, weduwe *C. de Bruijn*, en een 14jarige zoon van *E. Lodewijk*; en zwaar gekwetst een zoon van *M. van den Ende*, oud 16 jaren, die des avonds ten 10 ure aan de gevolgen er van is overleden, terwijl *W. Paulussen* ook zwaar gekwetst van onder het puin is opgehaald en thans mede is overleden. Ongeveer een 20tal in het huis aanwezige, op den stoep zich bevindende of toevallig daar langs passerende personen hebben min of meer ernstige wonden bekomen, waaronder eenige knapen zijn, die zich thans nog niet buiten gevaar bevinden. De schutterij en de brandspuiten waren terstond op de

plaats, den ongeluks tegenwoordig. De dienst der laatstgenoemde is gelukkig niet noodig geweest. De schutterij heeft op loffelijke wijze de orde bewaard en den ganschen nacht door wacht gehouden.

»Wij zullen niet wagen den angst, de schrik en verwarring te beschrijven, die de ramp te weeg bragt, evenmin het treurige schouwspel dat de Korte St. Jansstraat den volgenden dag aanbood, toen men eerst regt zou zien welk eene schade en verwoesting de ontploffing heeft aangerigt. Men is al ijverig bezig om het puin weg te ruimen en de schade te herstellen."

— Met 1 Januarij hebben op het te Hellevoetsluis gestationneerde wachtschip de navolgende mutatien plaats gehad: de luitenant-ter-zee 1ste klasse *F. F. G. Engelbert van Bevervoorde*, benevens de luitenant-ter-zee 2de klasse *P. Buijskes*, beide overgeplaatst op Zr. Ms. brik *de Koerier*, liggende te Vlissingen; de adj.-adm. *J. P. Runkel* overgeplaatst op Zr. Ms. schoener *de Wesp*, mede liggende aldaar. Op eerstgemelden bodem zijn te Hellevoetsluis aangesteld de luit.-ter-zee 1ste klasse *E. M. C. Baak* en de luits.-ter-zee 2de klasse *W. F.* baron *Roëll* en *G. W. C. Voorduin*.

— Men schrijft uit Ommen:

» Met genoegen berigten wij, dat alhier weldra eene calicot-weverij door de nijvere fabrikanten de heeren *G.* en *H. Salomonson van Almelo* zal worden opgerigt. Daardoor zal aan vele ledige handen arbeid en brood worden verschaft. De burgemeester van stad en ambt Ommen en de gemeenteraden der plaatse verdienen allen dank voor de belangstelling in deze zaak betoond, en zullen de voldoening smaken dat zij door hunne medewerking eene inrigting hebben tot stand gebragt, die veel welvaart onder hunne medeburgers zal verspreiden.

— Te Vlissingen zijn in het afgeloopen jaar ingeklaard 85 en uitgeklaard 62 zeeschepen. — Te Zierikzee zijn binnengekomen 23 zeeschepen en uitgezeild 19 zeeschepen. Te Brouwershaven zijn in 1851 uit zee binnengekomen 226 schepen, waaronder 78 van Java, en uitgezeild 65 schepen, waarvan 12 naar Batavia.

— Te Rotterdam zijn in het jaar 1851 geboren 3591 kinderen, te weten: 1785 zonen en 1806 dochters, waarvan 51 tweelingen en een drielingsgeboorte; er zijn 937 paren gehuwd en hebben 8 echtscheidingen plaats gehad; het getal der overledenen bedroeg 2582. In 1850 was het getal geboorten 3441, dat der overledenen 2758.

Te Delft zijn in het jaar 1851 geboren 776 kinderen, als: 378 zoons en 398 dochters; gehuwd 165 paren; overleden 502 personen.

Te Gouda zijn in het jaar 1851 geboren 336 zonen en 281 dochters, en alzoo te zamen 617 kinderen. Er zijn overleden 486 personen.

Te 's Hertogenbosch zijn in het jaar 1851 geboren 688 kinderen, overleden 562 personen en gehuwd [illegible] paren.

Te Breda zijn in het jaar 1851 geboren 243 zoons en 187 dochters, te zamen 430 kinderen; overleden 243 personen van het mannelijk en 232 van het vrouwelijk geslacht te zamen 475, waaronder begrepen 21 doodgeboren en 10 in het garnizoens-hospitaal; gehuwd 115 paren.

— Uit Luxemburg wordt berigt, dat dezer dagen de zendelingen der paters-Redemptoristen zich aldaar voor goed gevestigd hebben, en genoemde stad het middelpunt van een wijdvertakt zendingstelsel zal uitmaken.

— Den [illegible] December werd te Luxemburg een oud Pruissisch militair, de hoofdman *Stills*, ter aarde besteld, die in 83jarigen ouderdom stierf, 65 jaren dienst telde, en vier daarvan nog in die van *Frederik den Groote* doorbragt. Sedert 1816 behoorde hij onafgebroken tot het Luxemburgsche garnizoen, en was in die stad zoo algemeen geacht en bemind, dat sedert 1839, toen de gouverneur der vesting, de landgraaf van Hessen-Homburg, overleed, geene begrafenis door zoo vele belangstellenden werd bijgewoond.

— Men schrijft van den 22sten December uit St. Petersburg, hoe men daar voor dit jaargetijde zeer buitengewoon weder had. Op genoemden dag teekende de thermometer van *Reaumur* 5 gr. warmte, en wanneer het weder nog een of twee dagen zoo zacht bleef, zou het ijs, dat zich gezet had, denkelijk weder los raken. Ook te Hamburg bleef het, volgens de berigten tot 2 dezer, zeer zacht weder, zoodat, hetwelk in dezen tijd des jaars eene groote zeldzaamheid is, de scheepvaart onbelemmerd was.

Het vierde boekdeel van den inventaris der rijksarchiven in Belgie is thans in druk uitgegeven. Het betreft even als de beide voorgaande boekdeelen, de archiven van het hof van rekeningen, en vermeldt een aantal van 9044 rekeningen, gerangschikt onder 6521 nommers en verdeeld in klassen, waarvan de [illegible] rekeningen van verbeurdverklaarde goederen bestaat. In een aanhangsel worden 721 rekeningen, in de archivenkamer te Rijssel in Frankrijk bewaard wordende en tot dezelfde klassen behoorende, vermeld. Alles te zamen genomen zijn thans door den ijver van den heer *Gachard*, den rijks-archivarius, 50,001 oude rekeningen op den catalogus gebragt, waarvan 47,944 in de onder zijne bewaring staande archiven-verzameling berusten en 2057 in de archiven der oude rekenkamer van Vlaanderen te Rijssel.

— Onlangs is door het groote assurantie-kantoor van Lloyd te Londen, eene lijst bekend gemaakt, van al de zee-ongelukken, die van 1847 tot ultimo 1850 hebben plaats gehad. Dit werk telt 193 bladzijden, iedere pagina heeft omtrent 70 regels en iedere regel vermeldt een ongeluk. Dien ten gevolge moeten gedurende dat tijdvak, bij Lloyd 13,500 scheeps-ongelukken zijn aangegeven. Op elk jaar komen dus 3377, op iederen dag nagenoeg 9 ongelukken. Ieder van deze ongelukken is wel niet met verlies van het geheele vaartuig of van menschenlevens gepaard gegaan, maar twee derden daarvan, zoo als uit die opgaaf blijkt, zijn toch van zeer ernstigen aard.

— Een onlangs te Londen overleden landschapschilder *Turner* geheeten, heeft 200,000 p. sterl. nagelaten voor de daarstelling eener wijkplaats voor ongelukkige kunstenaars. Buitendien heeft hij al zijne schilderijen aan die instelling vermaakt, behalve drie, door hem aan den Staat geschonken zijn.

— In 1851 is het aantal branden in Londen 1000 grooter geweest dan in 1850. Men schat de waarde van verzekeringen bij de verschillende maatschappijen op drie honderd millioenen p. st.

In de *Staats-Courant* leest men het volgend berigt:

«Door het departement van Kolonien zijn wij in staat gesteld, de volgende bijzonderheden op te nemen, omtrent het aanwezen en de verkrijgbaarheid in den Indischen Archipel van eene schelpsoort, waarop de aandacht van den Nederlandschen handelsstand verdient te worden gevestigd.

Het is bekend dat de schelpsoort *Cauri* of *Caudi* (*Thoracium Vulgare sive Cauricum*, ook *Cyprea monetā*) in het Maleisch *Bia Tjonka* genaamd, een voorwerp van handel uitmaakt op de westkust van *Afrika*, alwaar zij als betaalmiddel gebezigd wordt.

Reeds de voormalige Oost-Indische Compagnie dreef daarin eenen niet onbelangrijken handel. De schelp werd toen reeds getrokken van de Maldivische eilanden, en maakte meestentijds een deel uit van de Ceylonsche retouren.

In 1737 werd de *Cauri* ook aangevraagd door het hof van *Siam*, alwaar zij bekend was onder den naam van *Candaga*, en als eene soort van geldspecie werd gebezigd; 6400 stuks werden voor 31 stuivers verhandeld.

Van 1660—1796, werden door de Oost-Indische Compagnie ongeveer 12 millioen ponden *Cauri* aangevoerd.

Sedert schijnen geene regtstreeksche aanvoeren van eenig belang van deze schelp hier te lande meer te hebben plaats gehad, ofschoon de handel op de kust van *Afrika* daarin niet is verflaauwd.

In *Engeland* heeft thans de uitsluitende aanvoer daarvan plaats, en wel nog steeds van de Maldivische eilanden.

Naar aanleiding van voorstellen en inlichtingen, te dier zake ontvangen van den heer *H. van Rijckevorsel*, te Rotterdam, hebben sedert 1847, op last van het departement van Kolonien, onderzoekingen plaats gehad naar het aanwezen van de *Cauri* in den Indischen, hoofdzakelijk den Molukschen archipel.

Die onderzoekingen hebben tot resultaat gehad, dat deze schelp werkelijk in de *Molukken* gevonden wordt; zijnde eene hoeveelheid van *Saparoea* te *Batavia* aangebragt, welke wordt gezegd tot de in den handel gezochte soort te behooren.

Ook in de residentie *Cote Gauw* behoorende tot de adsistent-residentie *Benkoelen*, wordt deze schelp (aldaar *Kilembai* genaamd) gevonden niet slechts, maar zij maakt aldaar een voorwerp van handel uit naar *Cochin-China*, terwijl ook *Siam* thans dit product van daar schijnt te ontvangen.

In *Afrika* schijnt echter aan de *Cauri* van *Benkoelen* niet dezelfde waarde te worden toegekend, als aan die uit de Molukko's, welke geheel met de Maldivische overeenkomt.

Aan de besturen in de *Moluksche eilanden* en te *Benkoelen* zijn voor 's hands bevelen gegeven tot voortzetting der onderzoekingen en tot bevordering van inkoop en afzending der gevonden wordende *Cauri's* naar *Batavia*, met het oogmerk om daarop de aandacht van den handel te vestigen, ten einde dit product later door particuliere ondernemers regtstreeks van de inlandsche bevolking zou kunnen ingekocht en van hetzelve ook eene markt gevestigd worden, hetzij in *Indie*, hetzij hier te lande.»

OVERZIGT DER WEERSGESTELDHEID, IN 1851.

Waargenomen te *Teteringen*, 's voorm. ten 7½ ure, 's nam. ten 2 ure.

MAANDEN.	TEMPERATUUR naar FAHRENHEIT. Hoogste.	Laagste.	Gemidd.	HEERSCHENDE WINDEN.	SOORT VAN WEDER.
Januarij.	50°	28°	38½	ZZO-ZW.	Over het geheel vrij droog, bedaard en zacht: nu-en-dan wat nachtvorst.
Februarij.	48½	24	37	Z-ZW; O[illegible].	Grootendeels bedaard en droog, met vele heldere schoone dagen: alleen des nachts matige vorst.
Maart.	55	25½	41½	Z-ZW; W-NW.	De eerste helft der maand tamelijk bedaard en droog, daarna veel regen en wind [illegible]
April.	66	35	[illegible]	[illegible]	[illegible] dagen, meestal zeer ongestadig, regenachtig en guur.
Mei.	68	40½	52½	NW-NO.	Veelal ruw, nat en guur, met eenige nachtvorsten; op het laatst droog en schraal.
Junij.	82	49	62½	ZW-NW.	Meestal koel, ongestadig en zeer winderig; op het einde helder, warm.
Julij.	81	51	63½	W-NW; Z-ZW.	In het begin droog en warm, daarna zware regenbuijen en donder.
Augustus.	78	49	64	W-NW; Z-ZW.	Tot den 26e meestal schoon, droog en warm; voorts regenachtig, koel.
September.	67	39	56	NW-NO.	In den aanvang regenachtig, daarna meest goed droog weer.
October.	[illegible]	37	62[illegible]	Z-ZW.	[illegible] stil, tamelijk droog; doch veelal betrokken.
November.	49	30½	37¾	Z-ZW; W-NW.	Weinig stormig, doch regenachtig, mistig en ongewoon veel sneeuw.
December.	54	20	37½	ZZO-ZW.	Tamelijk zacht, bedaard en droog; doch veelal donker en mistig.
In het Jaar.	82	20	49½	Z-ZW; W-NW.	Winter ongewoon zacht, bedaard, droog. Lente meestal ruw, nat en guur. Zomer ongestadig en matig warm. Najaar vrij zacht en bedaard.

H. v. L.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 5 Januarij.

Roelsche TARWE tot iets hooger prijzen met wat meer handel; Roode hooger gehouden; Witte als vooren bij gedijnen verkocht; 130 ℔ bonte Poolsche f 295, f 300; 129 ℔ dito f 292; 131, 132 ℔ N. Zeeuwsche f 250, 255.

ROGGE f 2 à 3 hooger, verkocht in Entr. 114 ℔ Gedroogde f 185, in Cons. 125 ℔ Pommers. f 215; 121 ℔ Pruiss. f 206.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD: Zeeuws. $47^{1}/_{2}$ P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. 54 P. vl.; in Sept. eerstk. $55^{1}/_{2}$ P. vl.

LIJNZAAD een doen: 107, 108 ℔ Egypt. f 275.

RAAPOLIE op 6/w. f 32; Vlieg. f 31; 1 Mei eerstk. f $31^{1}/_{4}$ à 31; 1 Sept. en Oct. eerstk. f $32^{1}/_{4}$ à 32; 1 Nov. en Dec. eerstk. f $32^{1}/_{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. f $30^{3}/_{4}$; Vlieg. f $29^{3}/_{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. f $36^{1}/_{2}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 60 à 64. — LIJNKOEKEN, per 104 st., f $8^{1}/_{2}$ à 11.

TWEE HONDERD ZESTIENDE STAATS-LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

1e Trekking. N°. 6444, f 20,000; N°. 4508, f 1250; N°s. 14283, 2636 ieder f 1000.

2e ″ N°. 9460, f 5000; N°. 12851, f 1250; N°s. 16827, 13306, 8860, ieder f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *Januarij*) waren de fondsen genoteerd: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 59, $58^{15}/_{16}$; 3 pCt. $68^{3}/_{4}$; 4 pCt. $89^{9}/_{16}$, $^{5}/_{8}$; Ardoins 5 pCt. 18, $^{1}/_{4}$, $^{3}/_{16}$; Spaansche 1 pCt. $18^{5}/_{8}$, $^{5}/_{8}$; dito Coupons $9^{1}/_{4}$, $^{9}/_{16}$; 3 pCt. Binnenl. 39, $^{1}/_{32}$; Fr. Uitgest. $5^{7}/_{16}$; Passive $5^{7}/_{16}$; Portug. te Londen 5 pCt. $35^{3}/_{16}$; dito 4 pCt. $34^{1}/_{4}$; Oude Russen $106^{1}/_{4}$; 4 pCt. bij *Stieglitz* $88^{7}/_{8}$; Metalliek 5 pCt. $77^{1}/_{8}$, $^{1}/_{32}$, $^{1}/_{4}$; Nieuwe 5 pCt. $83^{1}/_{8}$; dito $2^{1}/_{2}$ pCt. $39^{5}/_{8}$, $40^{1}/_{32}$; Mexico $27^{3}/_{16}$, $^{13}/_{16}$; Fransche Oblig. 3 pCt. 66, $^{1}/_{8}$; Amerik. Bankact. $4^{15}/_{16}$, $^{13}/_{16}$, $^{7}/_{8}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.